

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 ft., félévre 3 ft., negyedévre 1 ft. 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. János
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Román tüntetések.

Nagy esemény színtere most kienes Kolozsvár. Mult hét-főn kezdete el a híres Memorandum sajtópert tárgyalni az esküdszék. A román papok, ügyvédek, tanítók már hetek óta verbuválják a békés oláh népet, hogy ezen napon minél számosabban kell Kolozsvárra megjelenni s ígértek napidíjakat, étel-italt, ruházatot s továbbá fényes látni valókat mindazoknak, kik a magas politikához nem értvén, kevés hajlandóságot éreztek arra, hogy Kolozsvárra rontsák magukat. Minthogy pedig a jámbor oláh nép megszokta, hogy adandó alkalmakkor magát látványosságra felhasznál-tassa, egy néhány száz főnyi embert a vezetőknek sikerült összeverni. És bevonult a boeskoros mőcz karaván Kolozsvár városába, hogy tüntessen a magyar barbárság ellen, mely voltaképen nem egyéb, minthogy a magyar igazságszolgáltatás megbünteti azokat, kik a magyar államesszme ellen izgatnak.

Hogy a román sajtó elnyomatásról, jogfosztásról ne zokoghasson, a kormány megengedte, hogy a románság

békésen tüntethessen, mivel ez olyan dolog, mely sem nem használ, sem nem árt s míg kün az ezernyi nép esendesen várakozik, az esküdszék ítél a bünösök felett. Annak a nagy türelemnek, melyet az állam hatalom a román mozgolódások iránt eddig tanúsított, tehát vége van s mindaz, a mi ezután jőni fog, arra fogja tanítani a románokat, hogy mindenkinek, a ki Magyarországon él, tisztelnie kell a törvényeket és a magyar államesszmet. Az mindenesetre gyenge vigasztalás leszen a megbüntett agitátorokra nézve, hogy a romániai hazafias liga érettük hazafias könyveket ont s majd Bukarestben, majd Jassyban nagy tüntetéseket rendez, azért a bünösök ülni fognak Magyarországon, hála Istennek, elég erős arra, hogy sem a kö-zöttünk élő izgató románoktól, sem az oláhországi liga tüntetéseitől ne féljen.

A tüntetések következőleg folytak le:

A tárgyalást közvetlenül megelőző 24 óra alatt semmi olyan nevezetes incidens nem fordult elő, a mi valami aggodalomra adhatna okot.

Nagyobb tömegben vasárnap délután érkeztek az oláhok. A Predeal felől jövő vonatról vezetőkkel együtt 269 gubás oláh szállt le s majdnem ugyanannyi a szamosvölgyi vonatról. Az állomás előtt az érkezettek tömegbe verődtek és rendben, valamint a legteljesebb esendben Monostorra vonultak.

Az atyafiakat Monostoron korcsmákba s magánházakhoz szállásolták, míg nagy részük a sétatér padjaira szorult éjszakára.

A tizenegyórai gyorsvonattal Bukarestből érkezett meg a Ligának néhány tisztviselője.

Hétfőn reggel 5 óra tájban kezdett a város élénkülni. Monostor felől husz-harmincz emberből álló csoportok szállingóztak befelé, kiket már előző nap beszállítottak Kolozsvárra, s Monostoron szállásoltak el. A legkülönbözőbb népviseletek érdekes változatosságban következtek egymás után. A besztercei, szebeni, lugosi, bihari, hunyadi s környékbeli parasztok, kiket a „Liga” költségén szállítottak, s 20—30 krajczár napidíjjal esalogattak Kolozsvárra. Minden csoportot paps

tanító kísért, sőt, hol egyszerűségük miatt a falu e két notabilitása a vezetéknél hasznavehetlen volt, balázsfalvi, szamosújvári és lugosi theologusokat adtak melléjük kísérőkül. Nehányat megkérdeztek, de nem tudták, hogy tulajdonképpen miért hozták őket Kolozsvárra. Egy részük úgy jött ide, hogy császár-választás lesz.

Több ezer főből állott az a tömeg, mely a főtért, a hid-uteza egy részét s a monostor-utczát ellepte.

Nyolcz óra körül előálltak a rendezőkké promoveált oláh egyetemi hallgatók, kiknek mellét piros-, sárga-, kékszalag ékesíté. Elkezdtek a vezényszavakat mondani s a tömeg mint kezes bárány engedelmeskedett. Két hosszú sort formáltak, mely elnyult a „Hungária” szállodától a Redoutig, áthatlan sűrű tömeget képezett a sok gubás atyafi.

Az oláhok sorfala között lassankint felgyűltek az elnök, a bírák s az esküdtek, jegyzők.

Fél kilencz volt, midőn a Hungária elől az első „setreaska” kiáltás a Redoutig hangzott.

TÁRCZA.

Báró Szentkereszty Stephániáról.

Írta: Pap Mária.

Most, hogy br. Szentkereszty Stephániáragondolok, Eötvös-juteszembe, a ki édes anyjáról így ír:

„Vannak asszonyok, kiknek körében boldognak érez magad; asszonyok, kiket mintegy vigasztalónak teremtet Isten e világ bajai közé, mintegy áldást, hogy boldogítsanak. Ha a házba lépsz és minden öröm és megelégedés mosolyog eléd és minden gyarapúl és minden virágzik: az ő művét látod; a lélek ő, mely mindennek életet ad.”

A mit Eötvös anyjáról mond, mintegy azt foglalja magában, a mit — jól esnek — ha minden nőről elmondhatnánk. Elmondjuk azonban most br. Szentkereszty St.-ról, a kiaszeretben kiapadhatatlan forrás, a türelomben hős, a kitartásban férfiú, a jóságban anya. Mindig ezt hallottam róla s már régóta. Mindegyre újabb-újabb fiatal nemzedéket ismerek meg a

Székelyföldről, Kézdi-Vásárhelyről és valóban ajkukról még soha sem fogott ki a szó, ha az ő bárónőjükről kellett megemlékezni. Kedves e fiatal lények magasztalása főleg, ha elgondoljuk, hogy az ifjúság öntudatlanul is odafordul, a hol önzetlen szeretetre akad s ragyogó vidám tekintete hamar felleli azt, a mi lelkének nemes példa. Ily nemes példa a bárónő, kinek bizonynyal ez kell hogy jellemzője legyen: Elveszett reám a nap, melyen jót nem cselekedtem! Ez kell hogy legyen, mert ám, hogy lehetne a szeretet annyi emlékélt felállítani, ha nem így gondolkoznék és nem így éreznék! Kell, hogy melegen érezzék; kell, hogy a jóban találja boldogságát, mert teremteni jót, szépet, maradandót, embernek való, de isteni eredetűt csak így lehet. De ha rávetek egy pilantást az arezképére, úgy is elevenül meg előttem. Tiszta, nemes homloka derűtséget sugároz, szemében szelíd fény, mely nyugodtan világol, tekintete mély. Nem is lehet másképp. Az emberek szívében anyi önfeláldozást, közügyek iránti

lelkességet, csak így szemmel lehet fellelni.

Van arezában, főleg vonásaiban nagyon sok komolyság. Derűlten kell munkához látnunk, de feladatunkat komolyan fölfognunk s ki oly óriási eredményeket ért el, valóban esekély idő alatt: alig husz év! s oly szegény országban, minő a Székelyföld, sokat kellett hogy dolgozzék s munkájában legjavát lelkének, egészségének átadnia a köznek. S mégis, most is emelt fővel tünteti föl a kép! Így indult neki Krisztusi feladatának, így fogadta a sors csapásait, melyek szíve vérenek eredményeit, az árvák nevelő int, az agok menedékházát, a kórházat stb. stb. közben-közben érték és most gyönyörködhetik főleg Kézdi-Vásárhelyben, mely vala kezdettől fogva ama székla, hol Mózes forrása fakadt.

Kézdi-Vásárhely, hová eljőhet az Ur, mert magkapja azt az egykor hiában keresett 50 lelket, kiért élhet az irgalom. Hü példája e város és vidéke, hogy hol Krisztus tanításában hisznek, hol nem az ajkon, hanem a szívében él az Isten, a humá-

nitás győzelmet ül s felszárad minden köny.

De ám beszéljenek a tettek! — 1872. okt. 9-én hívja össze br. Szentkereszty St. a legelső értekezletet K.-Vásárhelyt egy felállítandó leányárvaház ügyében. Megnyitójában ezt halljuk tőle: „Felesleges dolog hosszasan szólni az árvaház ügyéről. Lehetetlen, hogy itt, Háromszéken csak mi ne igyekezzünk Isten és ember iránti kötelességünknek eleget tenni” — és 1873. okt. 12-én tényleg megnyitja az árvaházat 6 árvával, 1876-ban már átalakítja nevelő-intézeté, jelenleg 40 leány van állandóan az árvaházban és 1892-ig 110 árványt fogadott védelmébe, kiket tehetségeikhez mérten képeztetett ki és valamennyit megtanítja becsületes munkára, értelmes takarékoságra, nemes egyszerűségre... 110 leány, kiknek tengődni sem lett volna érdemes a nyomor bűneiben, most a tiszta erkölcs útján megindulva, 110 derék családót alapíthat. Ilyen képet alkotni sem költő, sem művész nem tud, ilyet csak asszony szív tud, mely azt vallja: „A nemes irányu törek-

Elindult a vádlottak serege. Előttök nyargonezok futottak, figyelmeztetve a népet, hogy éljenessen.

Az atyfiak egyszerű eszközkel nem érték föl, hogy ők most politikai tüntetést rendeztek.

Az első csoport felvonulása után néhány pillanatra újra kezdődött a láрма. Az oláh nők vonultak fel, kik a dícsőségben osztozni kívántak férjeikkel.

A Memorandum-pörben az esküdszéki tárgyalás május 7-én délelőtt kezdődött a vigadó nagy termében.

A bíróság elnöke: báró Szentkereszty Zsigmond törvényszéki elnök. Szavazó bírák: dr. Issekutz Gyula és Reinbold Ártur. Pótbíró: Nesztor László.

Jegyzők: dr. Balázs Elemér és Elekes Lajos.

A vádat Vita Sándor kir. főügyész képviseli, ki mellett dr. Lázár Aurél kir. ügyész foglal helyet.

Hétfőn a vádlottak és védők izgatott közbeszólásai miatt csak odáig jutott az esküdszék, hogy megalakult s az esküdtek az esküt letették.

Kedden folytatták az esküdszéki tárgyalást, de csak addig haladtak, hogy sikerült vádlottak nációzárlóját felvenni. Egy ügyvédet az esküdtek ellen használt sértő kifejezésekért 100 frt pénzbüntetéssel sújtotta a bíróság. Vádlottak s ügyvédek mindent elkövetnek, hogy a tárgyalást huzzák-halaszszák.

Az oláhok tüntetéseket kísérettek meg, de a rendőrség ebben megakadályozta.

Politikai hírek.

A polgári házasság a főrendiház előtt. A főrendiházi ülés, a közönség óriási érdeklődése mellett, kezdődött el hétfőn.

Czorda Bódog nagyon erős előadói beszédben bizonyította, hogy az egyházaknak nincsen semmi jussuk maguknak vindikálni a házasság megkötését; ez mindig állami volt.

Vaszary tartott ezután egyetlen új argumentumot sem tartalmazó beszédet, Vaszary után Gajzágó beszélt, élesen kikelve a klerus követeléseire. Gajzágó után valószínűleg Szilágyi fog beszélni.

A vasárnap este Budapestre érkezett bécsi gyorsvonat egészen váratlan helyzetet teremtett a polgári házassági törvényjavaslatnak. Ugyanis Pálffy gróf restörkapitány, Hunyady gróf főszertartásmester, Széchenyi Antal gróf főmarsall, továbbá Pallavicini Sándor, sőt még Windischgrätz Lajos is, lejöttek, hogy a javaslat ellen szavazzanak s a liberalizmusnak gátot vessenek.

Igy most már alig lehet a javaslat mellett többséget remélni. E teljesen váratlan jelenségnek ellenhatása leirhatlan s kifejlődésében kiszámíthatatlan.

Kedden folytatta a főrendiház a tárgyalást. Beszéltek: Brankovics patriárcha, Szécsenyi Béla gróf, Máriássy, Hollán Ernő, Dessewffy gróf. Még 22 szónok van szólásra feljegyezve.

Levél a szerkesztőhöz.

A postamester.

„Annyi rosszat kiabáltak róla...
S ő a föld legámborabb folyója.”
Petőfi.

„Mesternél a dísnópásztor százszor jobban él.” A postamester is csak mester. A biz a! Egyik sem „Obester”. Mindkettőre méltán szól a nóta.

Még ezeknek a mi kollegáinknak,

kikről a diák azt szokta mondani, „cantores amant liquorem,” mégis csak jobban van dolguk, mint nekünk, mert hát nekik innen-onnan egyik-másik kegyuri asztalról, ha nem cseppen, csordul. Ha egy küssé megkopott a mente, ha megdohosodott a buza, ha igen megfűstösödött a sonka, vagy megezetesedett a bor: jó lesz a mesternek! Sőt még igen sokszor igen sok is jut a jóból, akár taligán, vagy koresolyán vigyék haza. Nőde akkor sincs semmi baj!

Arra is alkalmazhatók a jámbor hívek egy jó közmondást: qui bene bibit, bene dormit; qui bene dormit, non peccat; ergo kánturain non peccat. És szent a békesség az anyaszentegyházban!

Ámde nekünk szegény postamestereknek nem foly ily simán sorunk. Ugy vagyunk, mint a Mahomed koporsója, felülről nyom a felbősség, alulról a közönség. Éjjel-nappal barázdában állunk s mégis annyi rosszat kiabálnak rólunk. Mi sohasem lehetünk a közönséggel jólábok.

Jancsi ránk ront, hogy Böske miért nem küldött levelet, Tóbiás ur morog, hogy miért nem jött meg az ő újsága, Bodoli ur dorombol, hogy a czimszalagon csufaságból Bodzát nyomattunk, az öreg Danel uram káromkodással illet, hogy az a tekergő poronty, az a flaszerkop-tató jogászgyerek újból száz frtot — nem is kér — követel, Jánus zsidó „hánja-veti a kalánját,” hogy az élesztője, ha most meg nem érkezett ünnep előtt, mit csináljon vele majd az ünnep után, a nagyságos ur korbácsot — nem is csak emleget — emleget, a miért három levele czimoldalán még az is oda volt írva: óvás.

És ha még az is megtörténik, hogy „befujta az utat a hó” s ez, vagy bármi egyéb miatt a vonat s ennek folytán a posta is megkésik, a postamester felsohajt: „én teremtom, mért is értem e napot! Ilyenkor az egész közönség összeröffen, mint az ökörsorda a vágóhid körül s meg akar linhelni.

Nem rég még a „Székely Híradó”

is ránk támadt. Ez a vasut-, posta-, szolgabíró-, vívzispán-, főispán-, miniszterevő fabrika azt híresztelte ugyanis rólunk, hogy az influenza s több más emberpusztító nyavalyák terjesztői is mi volnánk!

„Oh de mennyi, oh de mennyi!
Ki győzné mind számba venni!”

Már pedig kérem szépen, nincs egyetlen hivatalnok, a kinek annyiféle teendő oly szigorú pontossággal és oly nagy felelősséggel kellene végeznie, mint nekünk s mindent azonnal. Mert itt nem úgy van, mint a malomban: a ki hamarabb jó, az örül. Itt mindenkinek elsőben kell elintézni a dolgát, Pálnak, mert módosabb, Péternek, mert rangosabb; az egyiknek, mert jó ismerősünk, a másiknak, mert ellenségünk.

De hogy „szómat összekeverjem,” különbséget kell hogy tegyünk a postamester és postamester között. A kinestáriakat — a milyenek ott a szerkesztő ur falujában is vannak — nem is lehet postamestereknek számítani, annál kevésbé nevezni. Azok altisztek, tiszték, főtiszték, legfőbb tiszték s még főbb tiszték, valóságos állami hivatalnokok rangsorozattal és tisztességes fizetéssel. Van a postamestereknek egy olyan válfaja, a kiket ügyis hívna postaszállító. Az ilyen is nagy ur! A lova végzi a postai funkciót, a lova fut, ő meg sétál, huzván tisztességes átalányt.

(Vége következik.)

Majális Kézd-Szentléleken.

Kézd-Szentléleken a tünitő-kar, élén az iskolaszéki elnökkel, az évenként tartani szokott majálisát f. hó 5-én tartotta meg.

Délelőtt 10 órakor dobszó mellett, zászlók lobogtatása közt történt az iskolás gyermekek ünnepélyes felvonulása a „Perkő”-re, s itta Szent-István tiszteletére szentelt kápolna előtt lett a mulató hely kijelölve, a hová megérkezve: a fáradságos ut daczára csakhamar vidám tánczra perdült az apró népség az egy ezimbalomból álló zenekar hangzatos zenéjére. Vigan folyt a dolog ma-

véseket a nagy Isten keze vezeti.”

Ez az eredmény; ezélhoz rövid időn jutott a bárónő; ámde nézzük, mit kellett dolgoznia. Röviden jellemezve hős volt. A munka hőse és a kitartásé. Nem a gyűjtött 45.000 frtot említem meg itt, mi ma vagyona az árvaháznak, leszámítva az árvaház 19 évi fennállásának összes kiadásait, a barátságosan reánk mcsolygó cmeletes ház építésének minden költségét, nem a tőkének a takarékoknál jobban kamatozó földbirtokban, gazd. épületben, lábas jószágokban való elhelyezéssel járó gondokat, mondom nem ezt említem, pedig ez a végeredmény is gyönyörű, annál is inkább, hogy rendes tagsági díjakat csak az utolsó időben szednek, s hogy bár az adakozók között ott találjuk a királynét, kinek magas nevét viseli az árvaház, továbbá főleg az erdélyi főri családok nem mindenikét, de sokat közülük, ott főleg a székelység csaknem valamennyi nevét kisebb s valamivel nagyobb alapítványokban, az ország többi részéből is egy-egy meleg lelket, s főleg K.-Vásárhelyt, mely aránylag nagyon sokat tett, — tényleg elmondhatjuk,

hogy krajezáronként kellett ezt az összeget összegyűjteni.

Nem, nem azért mondom hősnek a bárónőt, hanem, hogy — beszédeit olvasva — látom, hogy a lelkesedést nem felköltetni, de állandó lobogásuá tudta tenni, hogy a sok-sok akadozásokban már-már elfáradt közdivásárhelyi derék asszonyoknál, — kiket az élet gondja egyébként is elfoglalt — még 1—1 napot tudott nyerni, hogy az intézet beléletét az okos anya szemével felviggázzák, irányítsák; hogy az általában messze környéken mindenütt sok okból kiapadt források mellé egészen új forrásokat tudott fakasztani. Itt meleg elismerő szót mond a buzgóinak, ott nyájasan fedd, ha lakadóra akadt, majd komoly szóval int, ha mulasztást lát, a kidőlt helyébe új erőt talál, sokszor épen a esőkönnyű közönyt melegíti életre, közmondásszerűen takarékos, fejedelmi-leg bőkezű, a barátok iránt mindig hű, az intézet ellenségei iránt mindig igazságos. Elutasítja a hízog szót, a bizalmatlankodó kétélyeit ténnyekkel megdönteni soha el nem fárad, az intézetből távozott leányokat azután is egy valóban anyai szív böl-

essségével vezeti. Teszi pedig mindezeket mindig és mindenütt egyenlő erővel, egyenlő hévvel — bármi eredményvel találkozunk is — oh! ez a nő régen túlhaladta a kiválóbbak értékét is, ez a nő hős a munkában, hős a kitartásban.

Ügyük érdekében az árvaházban sokszor halljuk beszélni a bárónőt. Ezekben kiválóan kitűnik egyenessége. A bajokat nem simogatja. Nyíltan mutat rá a sebekre, — lássák, akarjanak tenni: egyszerűen s velős röviden szól, esupán a tényeket sorolja fel s míg köszönetével soha sem feledi el kiválóan a férfiakhoz fordulni, kérését főleg az asszonyokhoz intézi; úgy látszik arról van meggyőződve, hogy a hol a szenvedésekkel szemben még az asszony-szív is néma marad, férfi ajak ugy sem nyílik szóra.

Férfi as erélyvel sürgeti a tenni-valókat, gondolatainak véges végig szabatos a formája, hasonlatai valóban jóleső világosságot hintonak a tárgyakra, melyek az árnyban talán ijesztebbeknek tűnhetnek föl az aggodók szemében. Egész beszédjei class. lehellet, némi régiesség vonul végig.

E beszédjeit, melyeket akár előszóval adjon elő, akár irjon Rómából vagy Szilácsról keltezzve; legyen akkor akár egészséges, akár beteg, még egy vonás mégis jellemzi még: a belőlük minden szóból áradó bizony-sága annak, hogy „tartós boldogságot önzetlen munka nyújt,” hogy „minden értelmes nőnek becsületbeli kötelessége, hogy munkájával értékesítse magát a haza javára,” hogy „megsegít az Isten, de akarj önmagad is segíteni magadon.”

Ilyen mesternek sok lehet a derék tanítványa! Legfőként K.-Vásárhelyt és vidékén a hölgyek legiója!

Második alkotásával az élet nehézségeitől már megfázt, tört reményű ősz alakjaihoz fordul: azok végső napjait aranyozza meg egy virágos kis házban ugyancsak K.-V. t., mint a jószág anyala simítja végig homlokuk redőit s nem hiszem, hogy azok az öregek reszkető kezűkkel ne áldásra kulesolnák, ha jó a nő eszközbe jut, mikor én itt, könnyet érzek szememben, hogy a bucsut megkönyyiti nekik, a kikben bizonynyal volt ügyeket a tisztes életre, de a kiket e sors kegyetlenül dajkált. E menházat a közönség Stephania menedék-

gyon. Megirigyelte ezt Jupiter-pluvius és hűvös zuhanyával nem épen kellemes módon lépett volna közbe, ha a rendező urak böles előrelátással a a kápolna kulesait ki nem vitetik. Ide vonultak a gyermekek egyrészevel be, a kik pedig be nem fértek, azoknak jó volta „zarándokjános” kecskéje, meg a kápolna fala, a melyhez lapulva, mentve lettek a szárazonmaradástól. A leleményes ész mit ki nem talál! Szépen is ment ez ideig minden; de az sem a gyermekek minden iránt fogékony lelkére, sem a hívek vallásos érzületére jó hatással nem volt, s lelki épülésére nem szolgál, hogy egy szentelt helyen, hol másnak mint az áldozati helynek ürrülni nem volna szabad, poharak ürüljenek és a hol pár nap múlva az imára hívó incantatorium fog hangzani, ott az összekocczanó boros poharak csengjenek, vegyülve a sörös palaczkok dugója kihúzása által okozott zajjal s a nem azon helyre illő művelt élezeléssel. A mulatság délután 4 óráig tartott, s azt hiszem panasza oka senkinek sem lehetett, még a gyermekeknek sem, a kik 2 zsák, — mond kettő — pattogatott kukoriczát és hiányos nedves öltönyükben meglehetősen hideget élveztek.

Góbé.

Csarnok.

Czerna Aladár férfi- és nőszabó levele mindenki ellen.

Kegyem magaslatán álló Szerkesztő ur!

Vészjőslő dühvel észlelém, hogy egyházunk ittkányos harangozója és egyházfija ismét orv támadást intézvényeztet az én férfi és nő-szabói hecsütem ellen. Ach Olympus hegén székelő bájos istennők, kik valaha viseltetek isteni szoknyákat, ti legyetek bíráim, hogy azok remek ruhadarabok, miket Pólka bájdus termelőre szabtam, valjon fuser munkák valának-e. Én fuser, mondja ő a vakmerő és nem dül össze a kárbahágói torony és nem fordul ki medréből Kárbahágó putakának szilaj loacesanásu habja. Száz kancsukát a vakmerő egyházfinak. Azaz, hogy ez még kevés! Száz kan csuka

azaz 100 drb himnemű esuka nem bűntetés neki. Megeszi s még az ital jobban ízlik neki. Kántor komájával és ama vad héberrel orditozva ti-vornyáznának felettük. És hajtogatnák a **kancsókat** rálehelvén sok **kan csókot**. Nem, nem kancsukát, hanem vizet neki, mitől legjobban irtózik. Folyon át rajta a Duna s minden csepje okozzon esemert. Ezt kívánja neki egy szíve mélyén megsértett nőszabó. Ach, de a méltatlankodás érzületét van a mi enyhítse, van egy nagy magasztos érzemény, mely keblemet a büszke boldogság harmóniájával tölti el. Szabászati mérték s z e n t p o n t j á b ó l vásárolt fővárosi nagy újságban olvasom e nevet Cap Martin, hol a király aszszonyok szeréznék maguknak tavaszi üdülést. Ach Cap Martin azaz magyarul Czáp Martin tehát azon bájos hely neve. Tehát nem csak én viselem örökös bosszúsággal az emberi hitvány guny által rámrakott czáp nevet, hanem egy tündéri vidék is. Nevezzenek ezután, ha tetszik, kecskének én boldogon viselem e nevet!

— Kezemben szomoruan eseng az olló, remeg a tű, kétségbeesve kunyorodik össze a czérna s gyász lobogóként leng a szövet darab, midőn rá gondolkodom a nagy pusztulásra, mely a parochiát érte. Ach minden, de minden oda van, mit művészetem alkotott; a pompás harang, szoknyák, a felséges sonka ujjú veddfelkék, mind-mind por és hamu! Zokogva borult rájok Pólka s esőkjával halmozta el még megmaradt foszlányait. Ach édes Pólka esők, mely e műremekheket porait is felmagasztalja, ahen bájos Póli kancsó, melyek utolszor érintették művészetem alkotásait, legyetek áldva mindörökre örökkéig. És te ittkányos Jámor Estány jegyezd fel Czérna Aladár intő szövegét, hogy nem guny a, midőn elég annyi drága gunya.

Hajh, de hol leáldozott Pólka boldogságának napja, ott dereng az én zöldülő reményem piruló hajnala. A porba omlott szép ruhátár felfog virulni még. El

Czérna, a kinek keblében a művészet lángja ég. És kié legyen a kéz, mely újabb és szebb gunyakkal tölti meg a sifonert. Az csak az enyém lehet. Olyan nincs a sifonerban, hogy az a másé legyen. Én megbocsátok, mert lellem nagy, a főtisztelendő ur is megbocsát, mert szeretete nagy s együtt karöltve fogunk azon működni, hogy Pólikát megint elbájolová tegyük.

Epedve várom a parochia megrendelését.

Kárbahágó, 1894. május 5-én.

Czérna Aladár,
férfi- és nőszabó.

Utó irat. Öldöklő méreggel észlelém, hogy a Székely Híradó ollóz és fűrezel. Hát ez guny akar lenni?!

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Vajna Lajos városi mérnököt az állami tisztviselők részére rendszerezett IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába kir. mérnökké nevezte ki.

— **Gőzfürdő.** A közdivásárhelyi takarékpénztár által felállítani szándékolt gőzfürdő munkálatai javában folynak. A befektetett tőke a nyert anyag készletben fedezve van és így a takarékpénztár valóságos ternőt csinált.

— **Járvány.** Multkori kúmutatásunk után ismét fordult elő egy néhány kanyaró eset. Eddig összesen 128 eset jelentetett be, jelenleg azonban csak 4 beteg áll gyógykezelés alatt. Ellenben a difteritisz ismét fellépett. F. hó 7-én két eset és 9-én egy eset jelentetett be. Ezen veszélyes járvány elfojtására a legszigorubb övrendszabályok alkalmaztattak.

— **Bacterologiai előadás.** K. Vásárhely városi derék, tudományosan képzett állatorvosa f. év május 6-án d. u. a tanácsház dísztermében, szép számu közönség előtt, bacterologiai előadást tartott. Az egyes bacteriumokat nem csak rajzban, hanem preparálva nagyító üveg (mikroszcoop) alatt is bemutatta. Egy csinos tényészállományt is szervezett a különböző bacteriumokból. Megmutatta a himlő, kanyaró, diphteritis, colera és takonykor stb. bacteriumait. E tudományos előadást örömmel hallgattuk végig s a közönség nevében Baló László tanár mondott érte köszönetet. Az oly tunulságos előadásokra föl hívjuk a közönség figyelmét, mert ott nők és férfiak egyaránt sokat tanulhatnak.

— **Diszpolgár.** Seps-Szentgyörgy városa Beksics Gusztáv miniszteri tanácsost, a város volt képviselőjét f. hó 5-én tartott képviselőgyűlésében egyhangulag diszpolgárává választotta.

— **Majális.** A közdivásárhelyi önkéntes tűzoltó-egylet olvasóköre f. évi május hó 14-én, Nagy Ferenc szeszgyáros ur orszálfalvi lig tében kosaras majális rendez. Belépti díj személyileg 1 korona, családjegy 3 korona. Ismerve az egylet közelségében álló ténykedését, biztosak vagyunk, hogy a közönség ezuttal is támogatja nemes ezüdjukat. A rendező bizottság élen Kiss Károly polgári isk. tanár áll, kinek személyisége, közügyszeretete elég garancia a sikerre nézve.

— **A Kézdi-Vásárhelyt** uralgó járvány tárgyában, a „Székely Híradó” mult számában személyeskedik. Ezen támadás már hangjánál s módoránál fvgva nem méltó, hogy

arra reflektáljunk. Ennél fogva ama rossz indulatú vádakat tudomásul vesszük, de nem foglalkozunk velök.

— **Uj háztulajdonos.** A nr. 1 ezimű vendéglőt örökáron megvette dr. Sinkovics Aurél I. osztályu m. kir. honvéd ezredorvos. Gratulálunk hozzá és óhajtjuk, hogy a műzlése és szépítése ezéljairól ismert orvosunk ez épületet minél hamarább egy modern vendéglővé, szállodává alakítsa, átsoká bírassa.

— **Időjárásunk.** Hosszu szárazság után a mult hét végén kaptunk bő esőt s rá oly hideget, hogy fagytól tartottunk. E helyett azonban az idő egyet gondolt és kiderült s a leggyönyörűbb májusi meleg napokkal kedveskedik nekünk s daczára annak, hogy a körülfekvő hegyeken sok hó esett, a légmérséklet enyhé és kellemes. Már most remélni lehet, hogy a fagyos szentek most talán nem fognak fagyot hozni.

— **Kovács János** kovásznai ügyvéd Kézdi-Vásárhelyre tette át lakását s itt az ügyvédi gyakorlatot megkezdte. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Háromszékmegye tanítói.** A tanító-testület központi választmányának tagjai f. hó 7-én S.-Szentgyörgyön tartották ez évi első gyűlést. Több fontos tárgy között ki kell emelnünk azt, hogy a háromszékmegyei fiu árva-és szeretetház részére tett 1000 frtos alapítvány-ügyet mentől előbb befejezni elhatározták. Minden tagtársat föl hívnak arra, hogy 1—1 kr. gyűjtését és 10 kr. évi tagdíját a járásköri pénztárba fizessen be. A kik július 1-ig befizetik, nevük nyilvánosan is közöltni fog.

— **Hő.** Folyó hó 6-án az oszloai erdőségek teljesen fehér lepelbe burkolódtak, hó lepte el az ormokat ugyannyira, hogy még 8-án is itt-ott látni lehetett a zöldlombok közül ki-kifehérlő havakat s annak a mai nap is még érezni lehet hidegét.

— **Halálozás.** Futásfalvi özvegy Dombi Jánosné sz. br. Apór Mária Türebén meghalt. Hullája haza szállítatván, Futásfalván temettetett el nagy részvét mellett.

— **Uj lelkész.** A feltorjai ev. ref. egyházközség igen szép ünnepségekkel fogadta uj lelkészét Zayzon Lajost a mult szombat. A kézdivásárhelyi vasúti állomáshoz felszállóztatva kocsikon vonultak ki a hívek s onnan hosszú kocsisor kísérté az uj lelkészt uj állomására. A falu végén díszkapu volt felállítva. Vasárnap délelőtt volt az uj pap beiktatása, mely alkalommal oly fényes beszédet tartott az ifju lelkész, mi az egész templomi közösséget mélyen megihattotta. Délben 40 terítékű diszcebéd volt, melyet sok szellemes pohárköszöntő fűszerezett.

— **Gyászhir.** Fabian Dániel szilágységi ev. ref. pap, K.-Vásárhely város 1848. évi nemzetgyűlési képviselője az ev. ref. egyháznak 1830-tól 1835-ig segéd lelkésze. 1844-től 49-ig rendes papja f. hó május 6-án Szilágy-Csehbén meghalt. Szerető hívei és a mélyen lesújtott család gyászában osztozunk mi is, mert az üdvözült egyike volt azon egyéneknek, ki a nehéz időkben szóval és tettel erős oszlopa volt városunknak. K.-Vásárhely városi derék polgármestere a gyászhir hallatára nem késelt a gyászoló családnak városunk közönségének benső részvétét táviratban tolmácsolni. Az ev. ref. egyházközség és egyháztanács is táviratban fejezte ki részvétét. Legyen a föld könnyű a Josefstadttól 6 évet szenvedett 84 éves agg testének. Emléke örökké élni fog közöttünk.

— **A répamag termelésénél** nem szabad a magnak való répát kénye-kedve szerint végig virágozni hagyni,

háznak nevezi épen az alapítóról, a ki 1874-ben aug. 21-én, tehát az árvaház megnyitása után már egy évre összehívott értekezleten ezt mondja: „A szegények háza célját és szükségességét, bizom benne, hogy mindnyájan tökéletesen átértik s átérzik.” S tényleg a kijelentés után — ki merne még gondolni is ilyet? — három hónapra, tehát 1874. nov. 8-án a menedékházat megnyitja. Örök-szeretet csak te tudsz még esodákat teremteni!

A 7 hónapos intézetnek már háza van és 4729 frtja. 1892-ben 13,576 frt készpénze és nyert ott boldog napokat 50 munkaképtelen. Ugy-e, van a számokban is költészet, valami a feltámadásból! Ugy-e elhihető, hogy a bárónőnek meggyőződése, hogy „a tulvilágra csak jótéteményeink kísérnek.” De nem csak ő tesz jót, mindenkiel megtéteti s a jó tanítványokat tényleg mindenütt ott találjuk a mester körül. A hölgyek hónapokon át ételmelet küldenek, az ősi botakaratások után, midőn megtelik pince, kamara, házról-házra szedik az adományokat s mikor már bál, sorsolás, a szent ügy nevében koldulás is megszokottá kezd válni, megemlékezik a

mester arról, hogy mindenki életében voltak a lélek tisztá örömei, áldja meg azok emléket mindenki adakozással; mindenkit értek már csapások, adakozzék évfordulóján mindenki azoknak, a kiket önmagánál szerencsétlenebbeknek tud. Jó ember mindig kell hogy alkalmat keressen Istennek tetsző cselekedetekre. Szentkeresztly St. mindig első helyt nyitja meg adakozásaival a sort. Követi egy némely ismeretes név, követi főleg a legszűkebb hazának jótékony-ságáról ismeretes néhány családja s tesz elejétől végig a derék iparos város: K. V. Mikor a bárónő e tárgyban mondott beszédének egyikében így nyilatkozik: „A sik tengeren utazó hajó legénysége, ha a vezér a távolból feltűnő fehér felhőre mutat, újra élénkülő figyelemmel s fokozódó készséggel és bátorsággal foglalja el helyét, ébren alszik, munka között eszik, szeme, lelke szakadatlanul a fenyegető felhőn áll s a feláldozó hűség megmenti a hajót,” bizony-nyal K. V. lakosaira gondolt. Más-ként az nem lehet.

(Vége következik.)

mert ez által a virágfüzereken a virágzás és magképzés soká fog tartani; a későbbi elvirágzásból lett magvak sem fognak oly jól kifejlődni, mintha a virágzást annak idején megátoljuk. Ezért a virágfüzereket, midőn azok már elég hosszúak, meg kell csonkítani, vagyis tetejüket le kell csipni. Ezen eljárással a további virágzás megszűnik és a növény teljes erejét a már meglevő magvak érlelésére és fejlesztésére fordíthatja. Ez uton jobb, fejlettebb és erőteljesebb magot nyerünk.

Sz. 2451.
1894.

Pályázati hirdetmény.

Altörja nagyközségben a hözségi jegyzői állomás üresedésbe jöven, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek. A községi jegyző javadalmazása évi 400 frt fizetés és természetben kiszolgáltató lakás, valamint a magán munkálatok után törvényhatóságilag megállapított díjak. Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, mikép az 1874 évi XXII. t. cz. 74 §-hoz képest az 1886 I. t. cz. 6 §-ban meghatározott minősítést igazoló pályázatokat, melyben egyúttal okmányilag igazolandó életkoruk, eddig alkalmzatásuk — gyakorlatuk — valamint erkölcsi és társadalmi magaviseletük, **folyó évi május hó 25-ig** annál bizonyosabban

adják be, mert az ezen túl vagy elkésve beérkezett pályázatok figyelembe vételni nem fognak.

Kézdi-Vásárhelyt, 1894. évi a rilis hó 29.

Gábor Péter
főszolgabíró.

Ikt. 1099 tkvi.
1884.

Hirdetmény.

A kovásznai kir. járásbíró-ség mint telekkönyvi hatóság részéről közzététetik: miszerint a térrét-kovásznai-helyi érdekű vasut számára az alább megnevezett határookban kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszíneire a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

Kovászna községre nézve 1894 június hó 14-én d. e. 9 óra: a kovásznai vasut állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyúttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi hatá-

rokban a térrét-kovásznai helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármilyen alatti igényt tartanak, ezeket **1894 évi június hó 14-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésék, mint-hogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítás, és kártalanítási összeg annak és azon mennyi-

ségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban kíván téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezenül a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthezők.

Kelt Kovásznán, 1894. április 24-én.

Kir. járásbíró-ság, minttelekkönyvi hatóság.

Csia Béla
kir. aljbíró.

3-3

„NE VÉGY CZIGÁNYTÓL SZENET!!”

mondja a példabeszéd, s ezt joggal elmondhatom én is, midőn raktáromat ajánlom mert csak oly nagy üzlet, mint az enyém szabhat, — készpénzzel való vásárlás — árukiadás és számos más előnye folytán — olcsó árakat, melyek végre is a vevőnek csak javára szolgálhatnak.

Tetszetős minták magánnevők részére ingyen és bérmentesen.

Gazdag tartalmu mintakönyvek, melyek ritkítják párjukat, szabók részére bérmentesen.

SZÖVETEK EGÉSZ REND RUHÁKRA.

Perwien és doszking a magas klerus részére, előírás szerinti szövetek hivatali egyenruhákra, veteránok, tüzoltók, tornászok részére, livrékre, billárdposztók, játszó-asztalok, kocsifütelekre, ugyszintén viznemes lodenek vadászakabátokra, mosó-szövetek, utazó-plaidok stb. stb. 4—14 frtig.

Értékes, tisztességes, tartós, tiszta gyapju posztót és nem olcsó rongyot, melyek a földolgozásra sem erdemesek, ajánl

STIKAROVSKY JÁNOS

BRÜNNEN (Ausztria Manchester)

Legnagyobb gyári posztóraktár félmillió forint értékben.

CSAK UTÁNYVÉTELLEL SZÁLLIT.

Levelez magyar, német, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

M. kir. államvasutak.

M E N E T R E N D.

Keleti vonal.

Érvényes 1894. május 1-től.

PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1894. május 1-től.

Á l l o m á s o k				Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Á l l o m á s o k				Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	érk.	ind.		regg. 5.08	este 7.42	d. u. 2.45	Medgyes		ind.	regg. 10.55	éjjel 12.46		
Botfalva				5.39	8.07		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé)	érk.	11.14		1.00		
Földvár				5.58	8.23			ind.	11.29		1.18		
Magyarós				6.17	8.43		Tóvis (vend., elágazás Arad felé)	érk.	d. u. 1.10		2.49	este 7.59	
Apáca				6.35	8.57			ind.	1.45		3.42		
Köpecz				6.54	9.16		Nagy-Ényed		ind.	2.11	4.02		
Agostonfalva				7.01	9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	érk.	2.56		4.35		
Alsó-Rákos				7.18	9.38			ind.	3.06		4.47		
Homoród				7.45	10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	érk.	3.43		5.15		
Kacsa				8.02	10.15			ind.	3.53		5.21		
Bene				8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	érk.	5.45	regg. 6.47		10.45	
Erked				8.43	10.51			ind.	este 6.14		7.30	11.01	
Héjastalva (elág. Udvarhely felé)				9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	érk.	10.44		11.41		
Segesvár (vendéglő)	érk.	ind.		9.35	11.32			ind.	11.04	d. u. 12.23		2.18	
				9.42	11.39		Budapest	érk.	regg. 7.00	este 8.15	regg. 7.25		

Expres-vonat ind. 5 óra 14 p. reggel. Aradon át Brassóból ind. 10 óra 26 p. este, Budapestre érke. 1 26 p., a gyorsvonat d. u. 2 óra 19 perczkor.

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.00	délelőtt 10.30	délután 2.45	Brassó	ind. reggel	4.50	reggel 8.50	délután 3.10
Imecsfalva		4.17	10.43	3.02	Szász-Hermány		5.09	9.09	3.25
Páva-Zabola		4.34	10.56	3.19	Prázmár		5.35	9.33	3.43
Kovászna		4.45	11.13	3.51	Kökös		5.50	9.46	3.54
Barátos		5.18	11.29	4.16	Uzon		6.07	10.03	4.05
Nagy-Borosnyó		5.35	11.42	4.35	Kilyén		6.23	10.18	4.17
Eresztevény		5.55	11.59	4.53	Sepsi-Szentgyörgy		6.49	10.46	4.35
Sepsi-Szentgyörgy		6.35	d. u. 12.29	5.36	Eresztevény		7.16	11.14	4.57
Kilyén		6.45	12.37	5.46	Nagy-Borosnyó		7.37	11.41	5.14
Uzon		7.00	12.50	6.02	Barátos		8.06	12.10	5.35
Kökös		7.14	1.00	6.15	Kovászna		8.33	12.40	5.55
Prázmár		7.41	1.20	6.42	Páva-Zabola		8.46	12.50	6.06
Szász-Hermány		8.01	1.36	7.02	Imecsfalva		9.01	1.08	6.18
Brassó	érk.	8.19	1.50	7.20	Kézdi-Vásárhely	érk.	9.14	1.26	este 6.32

Kézdi-Vásárhely, ifj. János Mózes könyvnyomdaja